

Addawlat ən Nijer

**Sarwis ən jafon
Agayak**

Minister ən Nijer wan

Wa Idhalan əddənet

Fotaw wan 1

Elkəttab wan əsəssəgri ən masan n enale win d əzraynen

Tallit tan Juwen 2007

Ellkëttab wa imos ellkëttab iga sarwis wan agayak s itawannu (INRAN) day tarrayt n ənəm – ədhal əd sarwis ən Jafon wa s itawannu (EDOS) idahalan imagyakan. Ellkëttab wen Iššewal fəl masan n enale win d əzraynen – harwa Iššewal fəl daggan n enale d agayak – net.

Fotaw tan win tu əhanen əmosan aratan əssiryasnen təgərrawt – net.

I.	Amadal n enale.....	04
II.	Pnpmpzlaà pn masan n enale däf Nijer imasan n enale pzialyan ps tpzzpgrpt pn tafañanen masan pd lamawan nasan.....	04
2.1	Imasan win magyakan.....	04
2.2	Enemèzlay èn masan win azzaman sarwis wa isana franan imosan, däy igët imasan win galgajiya a dër èssëyél.....	05
2.3	Tënfä èn masan n enale win azzaman däy tarrayt n ènemèdhal èn INRAN ëd EDOS imasan win dër iga èssëyél èlan ténfawen.....	05
III.	Taknikaten n agayak èn masan n enale win d èzraynen.....	06
3.1	Èkënni n amadal.....	06
3.2	Igi èn taki.....	06
3.2.1	Aggay èn taki d igi net.....	06
3.2.2	Aggay d igi èn taki tan azzaman.....	07
3.3	Èkënni n amadal.....	08
3.4	Èsennëfrèn èn masan dëkënni nasan.....	09
3.4.1	Èsennëfrèn èn masan.....	09
3.4.2	Èkënni èn masan.....	09
3.5	Isënbal.....	10
3.6	Èkënni.....	11
3.6.1	Agayak.....	11
3.6.2	Afanaz.....	11
3.6.3	Tënfä èn taki tan azzaman.....	12
3.6.4	Igi n amagal.....	13
3.7	Imatšan n enale.....	13

Fotaw tan əd tablawten

Fotaw wan 1 : Əşşəyəlan win tagginen s enale

Fotaw wan 2 : Enale wan HKP

Fotaw wan 3 : Sosat C 88

Fotaw wan 4 : Mil H 80 – 10 GR

Fotaw wan 5 : Taknikatan n anabal

Fotaw wan 6 : Igi ən taki

Fotaw wan 7 : Igi ən taki tan azzaman

Fotaw wan 8 : Agayak wan šitan

Fotaw wan 9 : Agayak wan mawšin

Fotaw wan 10 : Igi n amagal day masan

Fotaw wan 11 : Imasan n enale

Fotaw wan 12 : Agayak n enale

Fotaw wan 13 : Afanaz n enale

Fotaw wan 14 : Igi n ire day enwan

Fotaw wan 15 : Igi n ire əs kalmi

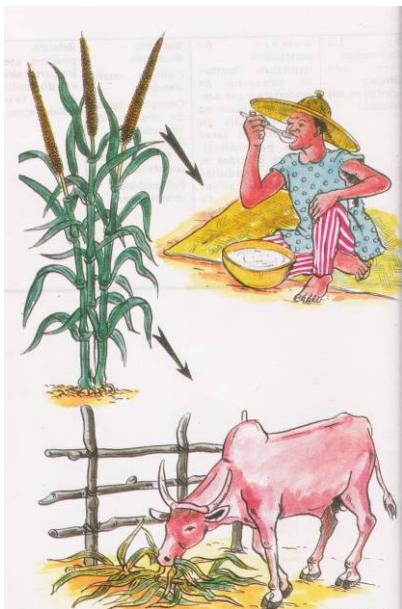
Fotaw wan 16 : Dəffər igi ən taki

Fotaw wan 17 : Imagzaran

Day addawlat nana tan Niger, enale imos iyyan day əttəyaman win əs təga təməddurt wəllen. Day səgyak fawda irtay əd sənbal šilat n abora, tanzant, made gojiya.

Enale harwa taggin dăy as aratan aggotnen. Agabal n enale tagginat sər – əs tənfawen aggotnen.

I. Amadal n enale :

Enale imos əttəyam ən kallan win əkkusnen wəllen idaggan win day itag akonak dăy awatay 200 har 800 milimetər.

Harwa enale imos arat itaggin fəl gefan made idaggan win wərtəha talaq wəllen. Harwa enale təhay tazaydart ən fad d iba ən taki.

Fotaw wan 1 :

II. Enəməzlay ən masan n enale dăy Niger imasan n enale əzlayan əs

təzzəgrət ən təyayanen masan əd lamawan nasan.

2.1. Imasan win galgajiya

Imasan n enale dăy Niger əwššin rawan a əmosan

- Enale wan itikagan : enale wen igalatan a dăy itaggu wəllen fəllas ira aman wəllen.
- Enale wa itarraban : enale wen karadat təlil a fəl itaggu dăy addawlat tan Niger harwa imos enale ilkaman I tamert n akonak dăy Niger.

2.2. Ènèmèzlay èn masan win azzaman sarwis wa isana franan imosan, dăy igët imasan win galgajiya a dér əşşeyél.

Imasan win dér innëttaf sarwis wan INRAN dăy addawlat nana əmosan əşşin ənnuyan.

- Ènnuy wa itaggin karadat t əlil
- Ènnuy wa du itarayan i karadat təlil

2.3. Tənfa èn masan n enale win azzaman dăy tarrayt n ènèmèdhəl èn INRAN əd EDOS imasan win dér iga əşşeyél əlan tənfawen :

- Tərrub
- Tazaygart əd fad
- Igi olayan
- Tazaygart əd matşan əd təwərnawen

Tablaw wan iyyan :

Ènèm əzlay	HKP : enale wan itarraban	Sosat 80	Enale wan itarraban
tamertnet	70 har 80 adan	70 har 80 adan	75 har 85 adan
Idaygan win dăy itaggu	350 har 500 mm (milimetər)	35 – 600 milimetər	300 har 400 milimetər

Tablaw tan 2 : Tənfawen əd təkmawen èn masan n enale win azzaman

HK : Enale wa itarraban	2000 èn kilaw aket ektar	Iban èn zənmerat
Sosat . C 88	1500 – 2000 kilaw aket ektar	Iba èn zəmmerat i matşan
H- 80 GR : gergera	Iri wa itarraban	-

HKP

SOSAT-C88

H-80-10 GR

III. Taknikaten n agayak ən masan win d əzraynen

3.1. Əkənni n amadal :

Əkənni n amadal arat wa imos əsəqqəd n ag abalan əd tajjarganen dăy tawagost. Tənfa nəkənni n amadal, təmos əsəryəs n Əşşəyəl dăy tawagost harwa əkənni n amadal infə dăy təwərnawen.

3.2. Igi ən taki :

Taki təmos arat infan isənbal wəllen.

3.2.1. Aggay ən taki d igi net

Tənfawen net :

- Əsədwəl ən sənbal

Taki dat əkənni ən tawagost adu tətamaway sər – əs – harwa tamawen ən tawagost a tətaggaz, dəffər adi təwəziwəz dăy- as.

Taki tən hərwan təhet tənfa wollen isəg yak. Taki əhantat sudar əran sənbal wəllen. 5 har 10 tonaten ən taki as ihor ad əggəenat tawagost awatay kul.

3.2.2. Aggay d igi ən taki tan azzaman :

Eššayel sər- əs :

- a) Igi ən taki dat sənbal : taki tan azzaman enwan a dăy tətawaggu.
- b) Igi ən taki ȳur anabal : taki ȳur anabal enwan a tətagoz fəl amasa təzzar ənbəlan

Arat was ihor ad iggəz anu :

Taki DAP 20 ən kilaw fəl ektar kul, 2 gramtan anu kul.

Taki 15 – 15 – 15 60 ən kilaw fəl ektar kul, 6 gramtan anu kul.

Fotaw wan 1 : taknikaten n igi ən taki

Fotaw wan 2 : Igi ən taki tan hərwan

Fotaw wan 3 : Igi ən taki tan azzaman

Fotaw wan 4 :
Eṣerti ən taki tan hərwan əd tan azzaman

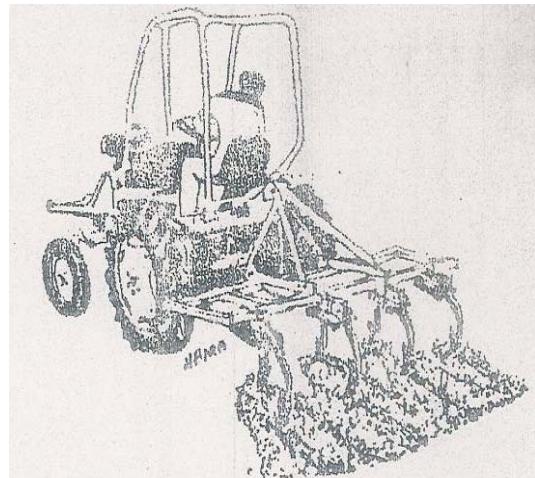
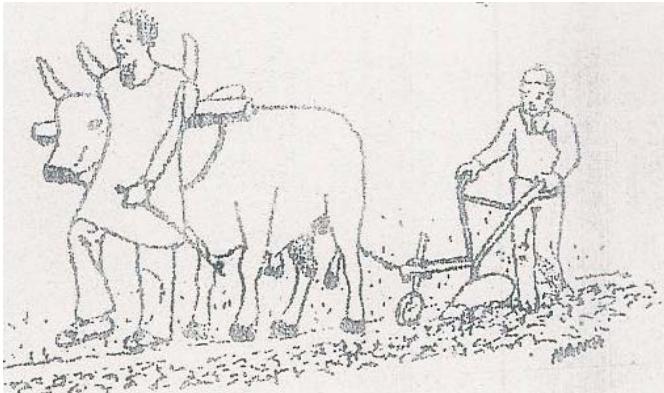
3.3. Ekənni n amadal :

tənfawen net :

- Ekənni n adag ən sənbal
- Idif n aman
- Idif ən taki tan azzaman
- Ikus ən yelatan win wər noley

Ekənni n amadal itag ən kalmi, made mašin ten šin hərwan, made traktər.

Fotaw wan 5 : mašin tan hérwan

Fotaw wan 6 : traktər

dăy amadal wan egef ihor ad itewəsənkar amadal fəl ad iryas əsshəyəl-net.

3.4. Esənnəfrən ən masan dəkənni nasan:

3.4.1. Esənnəfrən ən masan :

Ihor ad nəgmi imasan əlanen šiblalen hossay nen. Harwa amasa wər ihor ad irtay əd yelatan wər neley.

3.4.2. Ekənni ən masan :

Ekənni n amasa arat wa imos igi dăy as amagal ən təwərnawen.

İmmək n ekənni :

- Ad taga 10 kilawtan n amasa dăy əyəzu elwan
- Təssəbdəgaq amasa
- Yur igi n amagal dăy amasa ihor ad nagu ənniyat I fassan nana. Dăy a di ihor ad nagu kawşutan ihor harwa ad nagu ənniyat I şinjar nana
- Dəffər adi taga fəl amasa aganna n amagal təzzar təjənnəjərwiyaqqan har taga əşsin məntitan
- Den ənta da t ələsa igi n aganna wahadan.

Dəffər igi n amagal dăy amasa, ihor ad əsshirədan aytedam ifassan nasan s əssabu wəllan harwa əsshurədan ilaban kul win siga əsshəyəl.

Fotaw wan 7 : Igi ən amagal dăy amasa

3.5. Isənbal :

Inazzan ən masan : imasan win alaynen

Tamert : yur akonak wazzaran as iga 15 har 20 ən milimetər

İsaway : şikuruten

İnəməggag : metər gər enwan

İsuyəl : 8 har 10 adan dəffər anabal ad itaggu.

Fotaw wan 8 : isənbal n enale

3.6. Ekənni

3.6.1. Agayak

- Agayak wan 1 : dəffər agamad ən sənbəl
- Agayak wan 2 : 14 adan dəffər wan 1

Agayak itaggū səfus made əs hərwan.

Fotaw wan 9 : Agayak n enale

3.6.2. Afanaz

Afanaz yur agayak wan iyyan ad itaggū. Karad lamtayan a tawayyanen dăy anu kul.

Afanaz almayna net afanaz ən sənbəl dăy enwan. Afanaz imos arat infan wəllen fellas isaryas tadwala ən ən sənbəl.

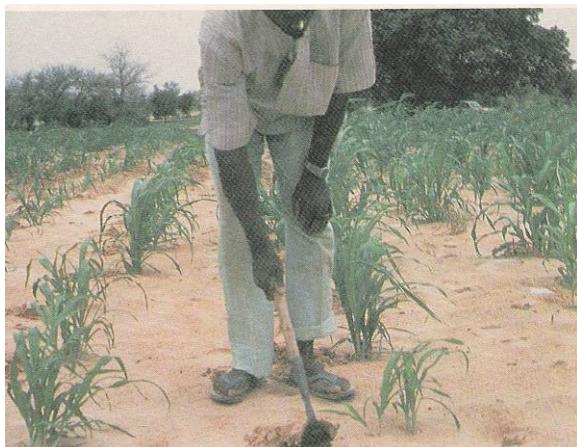
Fotaw wan 10 : afanaz n enale

3.6.3. Tənfa ən taki tan azzaman

100 ən kilaw ən taki as ihor ad əggəzan ektar kul. Taki tan azot azzaman win däy ibdag amadal wəllen ad itaggaz.

Fotaw wan 11 Igi ən taki

Fotaw wan 12 Igi n ire

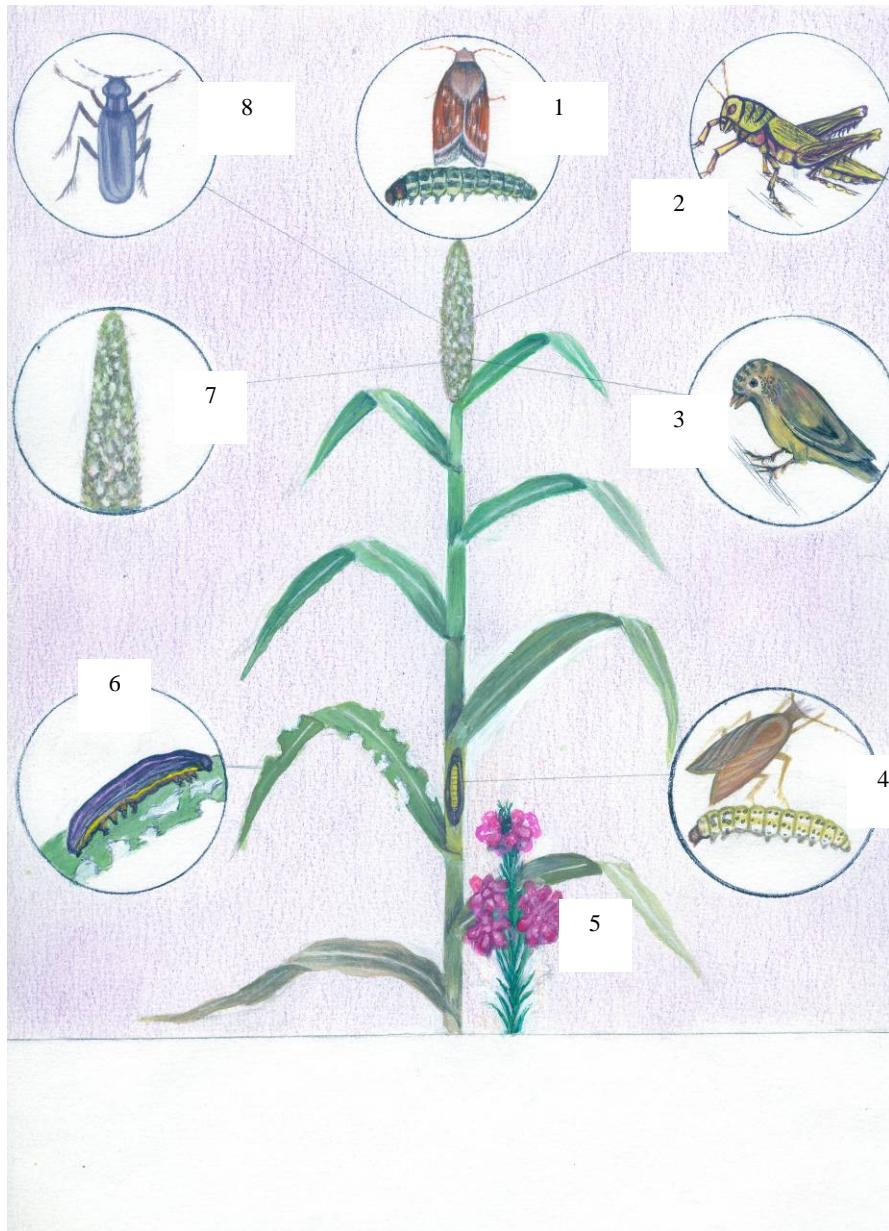

Fotaw wan 13 Tawagost dəffər igi ən taki

3.6.4. Igi n amagal

Enale əfus as itamalay. As iqqur təzzar əggəz şidangawen.

3.7. Imatşan n enale

Fotaw wan 18 : Imatşan n enale

1 Tawəkkay tan tayıyant	5 Striga
2 Ijwalan	6 Tawəkkay
3 Igədəd	7 Mildu
4 Imatşan n agabal	8 Imatşan n agabal

Tablaw tan 3 : Təkmawen šin ogarnen fəl səgyak əd təbəllant dər əsnat

Təkmawen	Addabara ən təbəllant
Ayşud ən sənbal mey ark agamad	Əsəqqəd ən tajjargant d əsənnə frən ən masan
Imatşan	Igi ən amagal dăy masan
Taylaten, kuragaytan	Igi n amagal dăy masan
Mildu	Əsəqqəd ən tajjargant
Tawəkkay	Ikus ən yelatan win wər noley dăy səgyak
Imatşan n agabal	Əsəqqəd ən tajjargant
Ijwalan	Fazon made allay
Igədad	Aggaz d allay
Striga	Igi ən taki dăy səgyak as ibdag amadal təmbəlam dăy as tanzant made yakwa.